

Sygn. akt I C 230/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący – SSO Przemysław Majkowski

Protokolant staż. Mateusz Olejniczak

po rozpoznaniu w dniu 22 września 2014 r. w Sieradzu

na rozprawie sprawy

z powództwa M. M.

przeciwko Skarbowi Państwa Sądowi Rejonowemu w P. T.

o ochronę dóbr osobistych

1. oddała powództwo,
2. nie obciąża powoda kosztami procesu.

UZASADNIENIE

W dniu 02 kwietnia 2014 roku (data wpływu) powód M. M. wniósł pozew przeciwko Skarbowi Państwa – Sądowi Rejonowemu w P. T. oraz przeciwko sędziom tegoż Sądu: M. W., A. Z. i A. W. o ochronę dóbr osobistych w postaci zdrowia, nazwiska jego i jego matki oraz prawa do normalnego traktowania w Sądzie i zażądał zapłaty 30 000,00 zł oraz zasądzenia od wymienionych sędziów nawiazki na cel społeczny. W uzasadnieniu swojego żądania podniósł, iż przed Sądem Rejonowym w P. T. szykanowano go niekończącymi się postępowaniami, a w toczących się przeciwko niemu postępowaniach karnych w sprawach VII K 22/11, VII K 1554/10 i VII W 750/11 wymienieni w pozwie sędziowie dopuścili się naruszenia jego dóbr osobistych, gdyż pytano go czy leczył się psychiatrycznie, pogardliwie wypowiedano jego nazwisko i nazwisko rodowe jego matki, ukarano go karą porządkową za zachowanie, które nie miało miejsca, skład orzekający krzyczał na niego, nakazał mu podejście do mównicy oraz groził wezwaniem policji oraz karą aresztu. Nadto w treści uzasadnienia wyroku Sąd odmówił wiarygodności jego twierdzeniom, w sytuacji gdy on podawał prawdę, (pozew – k.3-11, oraz k.14-17).

W odpowiedzi na powyższe pozwany Skarb Państwa – Sąd Okręgowy w P. T. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, (odpowiedź na pozew – k.156).

Na rozprawie w dniu 09 stycznia 2014 roku toczącej się przed Sądem Rejonowym w Opocznie powód sprecyzował swoje żądanie i ostatecznie wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w P. T. łącznej kwoty 110 000,00 zł za rozstrzygnięcia i uchybienia w trzech sprawach karnych tegoż Sądu o sygn. akt VII K 1557/10, VII W 750/11 oraz VII K 581/11, (protokół rozprawy – k.388v).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Powód M. M. w sprawie Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o sygn. akt VII K 1554/10 stanął pod zarzutem tego, że:

I. W dniu 4 września 2010 r. przy użyciu telefonu komórkowego o numerze abonenta 607 880 705 za pośrednictwem wiadomości sms kierował groźby karalne w postaci pobicia pod adresem M. S., które to groźby wzbudziły u pokrzywdzonej uzasadnioną obawę, że będą spełnione;

tj. popełnienia czynu z art. 190§1 Kodeksu karnego

II. W dniu 13 października 2010 r. około godz. 9.00 oraz w dniu 19 października 2010r. w godzinach wieczornych działając z góry powziętym zamiarem w krótkich odstępach czasu dwukrotnie wdarł się na teren ogrodzonej siatką metalową posesji będącej własnością J. S., mieszczącej się w m-ci P. ul. (...), woj. (...), pow. (...),

tj. popełnienie czynu z art. 193§1 Kodeksu karnego w związku z art. 12 Kodeksu karnego,

(dowód: w załączonych aktach Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o sygn. akt VII K 1554/10 – akt oskarżenia – k. 70)

Wyrokiem z dnia 14 października 2011 roku wydanym w sprawie VII K 1554/10 Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim postępowanie karne wobec oskarżonego M. M. umorzył z uwagi na znikomy stopień społecznej szkodliwości opisanych powyżej czynów,

(dowód: w załączonych aktach Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o sygn. akt VII K 1554/10 – wyrok – k. 412)

Od powyższego rozstrzygnięcia apelację wywiedli: oskarżyciel publiczny oraz M. M., (dowód: w załączonych aktach Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o sygn. akt VII K 1554/10 – apelacje – k. 435-437 oraz k. 440-453).

Na skutek tych środków odwoławczych Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim prawomocnym wyrokiem z dnia 20 stycznia 2012 roku wydanym

w sprawie IV Ka 828/11 utrzymał w mocy zaskarżony wyrok uznając skargi apelacyjne Prokuratora Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim i oskarżonego M. M. za oczywiście bezzasadne, (dowód: w załączonych aktach Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o sygn. akt VII K 1554/10 – wyrok – k. 501)

W sprawie VII K 22/11 Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim powód M. M. został oskarżonym przez J. S. w skierowanym przez wymienionego prywatnym akcie oskarżenia o to, że w okresie od dnia 15.09.2010r. do dnia dzisiejszego tj. 24.01.2011 r. w U., gm. S., pow. (...) woj. (...) poprzez przesyłanie wiadomości tekstowych SMS na numer (...) przesyłał SMS-y o treściach, w których znieważał J. S., zam. U. ul. (...) Gm, S., woj. (...), tj. o czyn z art. 216§1 Kodeksu karnego,

(dowód: w załączonych aktach Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o sygn. akt VII K 22/11 – akt oskarżenia – k. 2-2v).

W toku postępowania w sprawie VII K 22/11 Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim postanowieniem wydanym na posiedzeniu pojedynczym w dniu 31 marca 2011 r. M. M. został ukarany na podstawie art. 49§1 u.s.p. karą porządkową w wysokości 500 zł,

(dowód: w załączonych aktach Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o sygn. akt VII K 22/11 – protokół posiedzenia – k. 13v).

Na powyższe M. M.wniósł w dniu 20 maja 2011 roku zażalenie,

(dowód: w załączonych aktach Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o sygn. akt VII K 22/11 – zażalenie – k. 46).

Zarządzeniem z dnia 27 maja 2011 roku Prezes Sądu Rejonowego w P. T.odmówił przyjęcia zażalenia M. M.na postanowienie

o ukaraniu go karą porządkową grzywny z uwagi na złożenie go po terminie zawitym 7 dni. Decyzję tę M. M.zaskarżył zażaleniem i postanowieniem z dnia 08 czerwca 2011 roku Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie o sygn. akt IV Kz 212/10 utrzymał w mocy zaskarżone zarządzenie,

(dowód: w załączonych aktach Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o sygn. akt VII K 22/11 – zarządzenie – k. 56, zażalenie – k. 60-61, postanowienie - k. 68).

Wyrokiem z dnia 25 stycznia 2012 r. wydanym w sprawie VII K 22/11 Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim uznał M. M.za winnego tego, że działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w okresie od dnia 18.09.2010 r. do dnia 22.01.2011 r. w U., gm. S., pow. (...), woj. (...)znieważył J. S.w ten sposób, że na jego numer telefonu przesyłał krótkie wiadomości tekstowe zawierające słowa wulgarne i powszechnie uznawane za obraźliwe pod adresem J. S.czym wyczerpał dyspozycję art. 216§1 Kodeksu karnego w zw. z art. 12 Kodeksu karnego i za to na podstawie art. 216§1 Kodeksu karnego wymierzono mu karę 100 stawek dziennych grzywny po 10 zł jedna stawa. Nadto obciążono go kosztami postępowania,

(dowód: w załączonych aktach Sądu Rejonowego w P. T. o sygn. akt VII K 22/11 – wyrok – k. 268).

M. M.od powyższego rozstrzygnięcia wywiódł apelację

i prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 29 maja 2012 roku w sprawie IV Ka 224/12 utrzymano ów wyrok w mocy uznając apelację oskarżonego za oczywiście bezzasadną,

(dowód: w załączonych aktach Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o sygn. akt VII K 22/11 – wyrok – k. 342)

Nadto w toku postępowania w sprawie VII K 22/11 powód złożył skargę na przewlekłość postępowania, którą Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim postanowieniem z 07 marca 2012 roku wydanym w sprawie IV S 4/12 pozostawił bez rozpoznania,

(dowód: w załączonych aktach Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o sygn. akt VII K 22/11 – odpis postanowienia – k. 299).

W skierowanym do Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim wniosku

o ukaranie zarejestrowanym pod sygn. akt VII W 750/11 powódM. M.został obwiniony o to, że w dniu 20 lipca 2011 r. o godzinie 09:10 w S.na ul. (...)będąc w stanie po użyciu alkoholu (0,10 mg/l) kierował samochodem A. (...)o nr rej. (...),

(dowód: w załączonych aktach Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o sygn. akt VII W 750/11 – wniosek o ukaranie – k. 14)

W dniu 22 września 2011 roku Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim wydał w wymienionej sprawie wyrok nakazowy, który następnie M. M.skutecznie zaskarżył sprzeciwem,

(dowód: w załączonych aktach Sądu Rejonowego w P. T. o sygn. akt VII W 750/11 – wyrok nakazowy – k. 15, sprzeciw – k. 20-25).

Wyrokiem z dnia 06 grudnia 2011 roku wydanym w sprawie VII W 750/11 Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim uznał M. M.za winnego popełnienia zarzucanego mu wykroczenia i za to na podstawie art. 87§1 Kodeksu wykroczeń

wymierzył mu karę 300 zł grzywny. Orzekł także wobec niego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 6 miesięcy i rozstrzygnął o kosztach postępowania;

(dowód: w załączonych aktach Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o sygn. akt VII W 750/11 – wyrok – k. 106).

Po wydaniu orzeczenia powód M. M. złożył wniosek o sprostowanie protokołu, czego odmówiono zarządzeniem z 21 grudnia 2011 roku,

(dowód: w załączonych aktach Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o sygn. akt VII W 750/11 – zarządzenie – k. 121).

Od wyroku z dnia 06 grudnia 2011 roku wydanego w sprawie VII W 750/11 powód M. M. wywiódł apelację, której odmówiono przyjęcia z uwagi na wniesienie jej po terminie,

(dowód: w załączonych aktach Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o sygn. akt VII W 750/11 – apelacja – k. 141-157, zarządzenie – k. 163).

W dniu 18 stycznia 2012 r. (data wpływu) powód złożył wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji oraz zażalenie na zarządzenie o odmowie przyjęcia apelacji i postanowieniem z 10 lutego 2012 roku Sąd Okręgowy w P. T. uchylił zaskarżone zarządzenie. Następnie zaś wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2012 roku wydanym w sprawie IV Ka 158/12 Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uniewinnił obwinionego od popełnienia zarzucanego mu czynu

(dowód: w załączonych aktach Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim o sygn. akt VII W 750/11 – wniosek – k. 176-180, postanowienie – k. 210, wyrok – k. 268).

Powyższe ustalenia faktyczne Sąd poczynił w oparciu o dowody z dokumentów w postaci wymienionych wyżej postanowień, zarządzeń i wyroków. Dowody te pod względem treści i formy nie budziły wątpliwości Sądu, a ich moc dowodowa nie została przez strony skutecznie podważona.

W tym miejscu należy podnieść, że mimo wniosku powoda o odroczenie rozprawy wyznaczonej na dzień 22 września 2014 roku na godz. 13:00, Sąd rozprawy tej nie odroczył. Powód argumentował swoje stanowisko tym, iż najbliższy pociąg

z Ł. do S. odjeżdża o godzinie 14:00 i w związku z tym nie jest on w stanie stawić się w Sądzie o godzinie 13:00. Tymczasem z ustaleń Sądu wynika, iż pomiędzy godzinami 06:09 a 11:50 z Ł. do S. odjeżdża aż 7 pociągów, z czego ostatni jest w S. o godzinie 13:03. Zatem twierdzenia powoda, iż z powodów trudności komunikacyjnych nie jest on w stanie stawić się na rozprawę uznać należało za nieprawdziwe i nieuzasadniające odroczenie terminu rozprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Podstawę prawną żądania powoda w zasadniczej mierze stanowi przepis art. 417 § 1 k.c., zgodnie z którym za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa. Z przywołanego przepisu wynika, że przesłankami odpowiedzialności deliktowej Skarbu Państwa za niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej są: bezprawność działania lub zaniechania sprawcy, szkoda oraz normalny związek przyczynowy między bezprawnym zachowaniem sprawcy a szkodą. Aby zatem można było mówić o obowiązku naprawienia szkody przez Skarb Państwa na podstawie art. 417 § 1 k.c., wskazane trzy przesłanki ustawowe muszą wystąpić kumulatywnie, a brak którejkolwiek z nich przesądza

o braku podstaw odpowiedzialności Skarbu Państwa. Przy tym, kolejność badania przez sąd przesłanek odpowiedzialności deliktowej nie może być dowolna.

W pierwszej kolejności konieczne jest ustalenie działania (zaniechania), z którego, jak twierdzi poszkodowany, wynika szkoda oraz dokonanie oceny jego bezprawności, następnie ustalenie czy wystąpiła szkoda i jakiego rodzaju i dopiero po stwierdzeniu, że obie te przesłanki zachodzą, możliwe jest zbadanie istnienia między nimi normalnego związku przyczynowego. Pojęcie bezprawności na gruncie art. 417 k.c. wielokrotnie było przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, który wyjaśnił, że nieprawidłowość w działaniu władzy publicznej może przybrać postać naruszeń konstytucyjnych praw i wolności, konstytucyjnych zasad funkcjonowania władzy publicznej, uchybień wymaganiom określonym w ustawach zwykłych, aktach wykonawczych (uchybień w sferze prawa materialnego i procesowego), jak i uchybień normom pozaprawnym, w różny sposób powiązanych z normami prawnymi. W podobny sposób na temat bezprawności, w kontekście odpowiedzialności Skarbu Państwa wypowiada się Trybunał Konstytucyjny, który w uzasadnieniu wyroku z dnia 4 grudnia 2001 r., SK 18/00, OTK 2001/8/256 wskazał, że pojęcie "działanie niezgodne z prawem" ma ugruntowane znaczenie oraz, że w kontekście regulacji konstytucyjnej należy je rozumieć jako zaprzeczenie zachowania uwzględniającego nakazy i zakazy wynikające z normy prawnej. "Niezgodność z prawem" w świetle art. 77 ust. 1 Konstytucji musi być rozumiana ściśle, zgodnie z konstytucyjnym ujęciem źródeł prawa (art. 87-94 Konstytucji). Pojęcie to jest więc węższe niż tradycyjne ujęcie bezprawności na gruncie prawa cywilnego, które obejmuje obok naruszenia przepisów prawa również naruszenie norm moralnych i obyczajowych, określanych terminem "zasad współżycia społecznego" lub "dobrych obyczajów". Przyjmuje się także, że nie będzie zachodziła bezprawność w sytuacji, gdy działanie zostanie podjęte w ramach uprawnień danego organu i w ramach obowiązującego porządku prawnego.

W tych okolicznościach z punktu widzenia rozstrzygnięcia o żądaniu pozwu zasadnicze znaczenie ma ustalenie, czy kwestionowane przez stronę powodową działania strony pozwanej w trakcie postępowań w sprawach VII K 1554/10, VII K 22/11 i VII W 750/11 były bezprawne. Dopiero jednoznaczne rozstrzygnięcie, że zachowanie pozwanego nosiło znamiona bezprawności, pozwoli przejść do dokonania oceny, czy w następstwie bezprawnych zachowań pozwanego doszło do powstania szkody, a między bezprawnym zachowaniem i szkodą istnieje normalny związek przyczynowo-skutkowy.

Zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy w tym w postaci akt spraw Sądu Rejonowego w P. T. nie pozwala przyjąć, aby postępowaniu strony pozwanej można było zarzucić bezprawność. Analiza akt karnych nie dostarcza dowodów świadczących o tym, że działania Sądu Rejonowego w P. T. były niezgodne z prawem. Przede wszystkim za takowe nie może być uznane akcentowane przez powoda pytanie Sądu czy oskarżony – M. M. – był leczony psychiatrycznie. Wskazać bowiem należy, iż sąd karny wtedy, gdy istnieją uzasadnione wątpliwości co do poczytalności oskarżonego ma obowiązek z urzędu podjąć problem stanu jego zdrowia ustalając na podstawie opinii dwóch biegłych lekarzy psychiatrów stosownie do treści art. 202§1 k.p.k. czy oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu w stanie poczytalności. W sytuacji zaś, gdy określone działanie podejmowane jest na podstawie przepisów prawa, nie może być w żadnym wypadku mowy o bezprawności zachowania.

Podobnie rzecz się ma jeśli chodzi o żądanie ogłoszone przez przewodniczącego składu orzekającego o podejście przez stronę do mównicy. Wskazać bowiem należy, że stosownie do §81 ust. 2 Regulaminu urzędowania sądów powszechnych

tj. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 259) w czasie posiedzenia każda osoba powstaje z miejsca, gdy przemawia do sądu lub gdy sąd zwraca się do niej, a zgodnie z § 86a tegoż rozporządzenia przewodniczący czuwa nad prawidłowym zapisem dźwięku albo obrazu i dźwięku w szczególności może zarządzić, aby osoba zwracająca się do sądu lub odpowiadająca na pytania sądu znajdowała się w sali rozpraw w miejscu przeznaczonym dla świadka. Tym samym polecenie przewodniczącego składu orzekającego, aby oskarżony M. M. składając wyjaśnienia podszedł do mównicy, jako mieszczące się w ramach określonej przez prawodawcę procedury nie może być uznane za działanie bezprawne.

Natomiast twierdzenie powoda, że sędzia w czasie posiedzenia krzyczał na niego

i pogardliwie wypowiadał jego nazwisko oraz nazwisko rodowe matki uznać należy za gołosłowne i nieudowodnione. Powód na potwierdzenie tych okoliczności nie przedstawił bowiem żadnych dowodów, a niewątpliwie na powódzie, jako osobie, która wywodzi skutki prawne z faktów przez siebie podanych, spoczywał ciężar udowodnienia tych okoliczności (art. 6 k.c.). W tym miejscu wskazać należy, że na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego rzeczą Sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron

i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Stanowisko takie zawarł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (I CKU 45/96, opubl. OSNC z 1997, z. 6-7, poz. 76). Mając zatem na względzie rządzącą procesem cywilnym zasadę kontrydiktoryjności postępowania i nie znajdując podstaw do przeprowadzenia dowodów z urzędu (art. 232 k.p.c.), Sąd uznał, iż powód nie wykazał, aby faktycznie w czasie posiedzeń przed Sądem Rejonowym w P. doszło do naruszenia jego dóbr osobistych.

Z uzasadnienia pozwu zdaje się wynikać nadto, że powód dąży do zakwestionowania zasadności prawomocnych rozstrzygnięć Sądu Rejonowego

w P., w tym wyroku wydanego w sprawie VII K 22/11 skazującego go za przestępstwo prywatnoskargowego z art. 216 § 1 k.k., podnosząc, że został niesłusznie ukarany za czyny, których się nie dopuścił. Jednak zgodnie z art. 11 k.p.c. sąd cywilny jest związany ustaleniami prawomocnego wyroku sądu karnego co do faktu popełnienia przestępstwa. W konsekwencji wyłączona jest możliwość wywodzenia roszczeń z faktu, który jest sprzeczny z ustaleniami wyroku sądu karnego. Tym samym w niniejszym procesie - wbrew prawomocnemu wyrokowi skazującemu za przestępstwo znieważenia - powód nie może podnosić, iż brak było podstaw do jego skazania.

Ponadto, odpowiedzialność Skarbu Państwa za niegodne z prawem prawomocne orzeczenie sądu uregulowana jest w art. 417¹ § 2 k.c. Zgodnie z przywołanym przepisem jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Podstawową przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej za szkodę wyrządzoną na skutek wydania niezgodnego z prawem orzeczenia sądowego jest stwierdzenie owej niezgodności z prawem we właściwym postępowaniu. Stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądowego wydanego w postępowaniu karnym - tak jak to ma miejsce w niniejszej sprawie - może nastąpić w trybie wznowienia postępowania (art. 540 k.p.k.) lub w wyniku rozpoznania kasacji, która w sprawach karnych przysługuje od prawomocnego orzeczenia. Powód nie dysponuje żadnym orzeczeniem, które wskazywałoby na niezgodność z prawem prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim, który to został poddany kontroli instancyjnej, a z akt sprawy VII K 22/11 wynika, że Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego nie uznał, aby w postępowaniu Sądu pierwszej instancji zaszyły jakiegokolwiek uchybienia mające skutkować zmianą orzeczenia w kierunku uniewinnienia powoda od popełnienia zarzucanego mu czynu. Brak zaś orzeczenia prejudycjalnego czyni roszczenie powoda pozbawionym usprawiedliwionych podstaw.

Odnośnie zaś innych postępowań prowadzonych przez Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim przeciwko M. M., to powód nie wskazał konkretnej normy prawnej, której zastosowanie, bądź zaniechanie zastosowania przez pozwanego uchybiałoby jego ustawowym obowiązkom wynikającym z przepisów Kodeksu postępowania karnego bądź innych przepisów prawa. Wprawdzie w sprawie VII W 750/11 powód ostatecznie został uniewinniony od zarzucanego mu czynu, lecz w tym miejscu należy odwołać się do poglądu Sądu Najwyższego z uzasadnienia wyroku z dnia 17 lutego 2011 r., w myśl którego zgodne z prawem czynności organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości związane

z wypełnianiem ich ustawowych obowiązków nie nabierają charakteru działań nielegalnych przez to, że postępowanie karne zostaje zakończone uniewinnieniem. Odmierna ocena dowodów nie przesądza o nielegalności tych czynności

(IV CSK 290/10, Lex nr 1111015). Prowadzone postępowanie nie może zostać uznane za bezprawne, nawet jeśli ostatecznie zakończyło się uniewinnieniem.

Wprawdzie w określonych przypadkach wszczęcie i prowadzenie przeciwko osobie postępowania karnego mogłoby być uznane za czyn niedozwolony

w rozumieniu przepisów art. 417 k.c. Byłoby tak, gdyby postępowanie wszczęto lub prowadzono przy oczywistym braku dowodów winy, ze świadomością sfabrykowania takich dowodów, bez zachowania podstawowych przepisów procedury itp. Natomiast nie jest wystarczającą podstawą poszukiwania odpowiedzialności Skarbu Państwa na podstawie art. 417 k.c. to, że w postępowaniu karnosądowym oskarżonego uniewinniono od zarzutu popełnienia zarzuconego mu czynu (tak SN w wyroku z dnia 16.01.1978, I Cr 428/77, Lex nr 8052; SA w P. w wyroku z dnia 19.05.2005, I ACa 1848/04, Lex nr 166820). W niniejszej sprawie powód nie wykazał aby w toku postępowania pierwszo instancyjnego w sprawie VII W 750/11 doszło do bezprawnych zachowań Sądu pierwszej instancji, Sąd ten jedynie odmiennie od Sądu Odwoławczego ocenił materiał dowodowy zgromadzony w sprawie co doprowadziło do uniewinnienia powoda. Choć samo postępowanie karne musiało być dla powoda przykrym doświadczeniem, to jednak nie sposób przypisać za to odpowiedzialności pozwanemu. W orzecnictwie przyjmuje się, że bezprawie judykacyjne nie obejmuje jednak każdego orzeczenia obiektywnie sprzecznego z prawem, lecz tylko takie, którego niezgodność z prawem jest oczywista, rażąca, a więc przybiera postać kwalifikowaną (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 31 marca 2006 r., IV CNP 25/05, OSNC 2007, Nr 1, poz. 17, z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, Nr 2, poz. 35). Orzeczeniem niezgodnym z prawem jest orzeczenie niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć, albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. Tego rodzaju sytuacja nie zachodzi wówczas, gdy sąd wybiera jeden z możliwych wariantów interpretacji przepisów, które stosuje w sprawie (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 18 stycznia 2006 r., II BP 1/05, OSNP 2006, nr 23-24, poz. 351, z dnia 7 lipca 2006 r., I CNP 33/06, OSNC 2007, Nr 2, poz. 35).

Kategoria "bezprawności judykacyjnej" z art. 417¹ § 2 k.c. jest więc węższa od bezprawności z art. 417 § 1 k.c., która obejmuje każdą obiektywną sprzeczność działania bądź zaniechania władzy publicznej z przepisami prawa. Względem na specyfikę władzy sądowniczej, obdarzonej w atrybut niezawisłości sędziowskiej, sprzeciwia się przyjęciu, że każde obiektywnie niezgodne z prawem orzeczenie, niezależnie od stopnia tej niezgodności, stanowi działanie, które może być źródłem odpowiedzialności Skarbu Państwa. Działalność orzecznicza sądów wymaga bowiem zapewnienia sędziom pewnego zakresu władzy dyskrecjonalnej, ponadto polega ona na konieczności interpretacji i stosowania przepisów zawierających pojęcia nieostre

i ocenne, co może prowadzić do przyjmowania różnych interpretacji przez sądy tych samych przepisów w podobnych stanach faktycznych (por. wyrok Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2013 r. sygn. V CSK 328/12 LEX 1381041). Prawomocny wyrok uniewinniający powoda zapadł w wyniku dokonania przez Sąd Odwoławczy odmiennej oceny dowodów co leży w kompetencji tegoż organu procesowego. Sąd Odwoławczy rozpoznając apelację uprawniony jest do odmiennej oceny dowodów niż Sąd pierwszej instancji. Kwestia kontroli oceny dowodów dokonanej przez organ prowadzący wiąże się w sposób ścisły z instancyjnością postępowania sądowego. Zatem ostatecznie dokonana przez Sąd Okręgowy w P. T. odmienna ocena materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie VII W 750/11 nie przesądza od nielegalności czynności przeprowadzonych przez Sąd Rejonowy w P..

Odnoszą się do zarzutów kierowanych przez powoda przeciwko ukaraniu go karą porządkową grzywny w trakcie posiedzenia pojednawczego w sprawie VII K 22/11, to wskazać należy, iż na podstawie okoliczności rozpoznawanej sprawy, nie można uznać, by wskazane przez powoda orzeczenie o ukaraniu go karą porządkową grzywny było wadliwe, czy w sposób oczywisty, jaskrawy i elementarny byłoby niezgodne z prawem. Podkreślenia wymaga, że na posiedzeniu pojednawczym

w sprawie VII K 22/11 M. M.nim został ukarany karą porządkową był upominany przez Sąd i poucany o właściwym zachowaniu, co znajduje odzwierciedlenie w protokole tego posiedzenia. Stosownie zaś do art. 49 §1 ustawy

z dnia 27 lipca 2001 roku Prawo o ustroju sądów powszechnych w razie naruszenia powagi, spokoju lub porządku czynności sądowych albo ubliżenia sądowi, innemu organowi państwowemu lub osobom biorącym udział w sprawie, sąd może ukarać winnego karą porządkową grzywny w wysokości do 10.000 złotych. Tym samym skoro powód nie zachowywał spokoju na sali rozpraw, to sąd miał prawo ukarać go karą porządkową. W konsekwencji nie ma podstaw do uznania, że wskazane przez powoda orzeczenie jest niezgodne z prawem. Wskazać przy tym należy, że powód M. M. w toku postępowania nie złożył skutecznie zażalenia na to postanowienie, sam fakt, że powód nie godzi się z tym orzeczeniem w żadnym razie nie świadczy o jego nieprawidłowościach.

W realiach przedmiotowej sprawy brak jest jakichkolwiek przesłanek do uznania, że pozwany naruszył dobra osobiste powoda poprzez uznanie w jednym

z uzasadnień orzeczeń jego twierdzeń za niewiarygodne. Ten stawiany pozwanemu zarzut, odwołuje się w istocie do wadliwej oceny dowodów i może być traktowany jako zarzucenie ewentualnego uchybienia procesowego, co podlega weryfikacji

w toku instancji. W żadnym zaś razie nie uzasadnia stanowiska, że zachowanie to nosiło znamiona bezprawności w rozumieniu art. 417 § 1 k.c.

Z tych wszystkich względów powództwo podlegało oddaleniu w związku z oceną, że działania Sądu Rejonowego w P. T. w prowadzonych przeciwko powodowi postępowaniach w sprawach VII K 1554/10, VII K 22/11 i VII W 750/11 były podejmowane wyłącznie w ramach obowiązujących przepisów prawa, przy czym postępowania te nie były inicjowane przez Sąd, ale podstawą ich wszczęcia był wniosek Policji o ukaranie, prywatny akt oskarżenia złożony przez pokrzywdzonego oraz akt oskarżenia wniesiony przez oskarżyciela publicznego. Nie sposób zatem podzielić stanowiska powoda, iż szykanowany był w pozwanej jednostce poprzez mnożenie niekończących się postępowań karnych.

Podsumowując powyższe rozważania Sąd przyjął, że zgromadzony w sprawie materiał dowody nie dostarcza podstaw do uznania odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa. Funkcjonariusze pozwanej jednostki, z których działalnością powód wiąże dochodzone roszczenie, nie dopuścili się żadnych uchybień, które wskazywałyby na niezgodne z prawem działanie. Okolicznością wyłączającą bezprawność zachowania jest bowiem działanie dokonywane w ramach porządku prawnego i w granicach przyznanych kompetencji, a taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie. Nadto na marginesie wskazać należy, że powód nie wykazał, by na skutek wszczęcia i prowadzenia przeciwko niemu postępowań

w wymienionych sprawach poniósł szkody majątkowe bądź niemajątkowe pozostające z takimi zdarzeniami w normalnym związku przyczynowym (art. 361 k.c.). Zatem z uwagi na niewykazanie przesłanek odpowiedzialności deliktowej powództwo podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. Wprawdzie ogólną zasadą rządzącą orzeczeniem o kosztach jest tzw. odpowiedzialność za wynik procesu, którą wprowadza art. 98 § 1 k.p.c., która oznacza, iż strona która przegrała spór zobowiązana jest zwrócić stronie przeciwnej koszty niezbędne do celowego dochodzenia jej praw. Kryteria zaliczania kosztów procesu do niezbędnych wprowadza § 2 i 3 tegoż przepisu. Kodeks postępowania cywilnego przewiduje jednak w art. 102 możliwość odstąpienia od zasady wprowadzonej w art. 98, dotyczy to jednak tylko wypadków szczególnie uzasadnionych. Przepis ten urzeczywistnia zasadę słuszności i jako wyjątkowy nie podlega wykładni rozszerzającej. Nie konkretyzuje on pojęcia „wypadków szczególnie uzasadnionych”, toteż ich kwalifikacja należy do sądu, który – uwzględniając całokształt okoliczności konkretnej sprawy – powinien kierować się własnym poczuciem sprawiedliwości, które jednak nie może być dowolne i winno być uzasadnione w sposób umożliwiający jego weryfikowalność w postępowaniu zażaleniowym. Zastosowanie przepisu art. 102 k.p.c. nie wymaga osobnego wniosku od strony przegrywającej. Do kręgu okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek z art. 102 k.p.c. należą zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i będące „na zewnątrz” procesu, zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony (vide: Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego, pod redakcją T. Erecińskiego, Wyd. Prawnicze, Warszawa 1997, s. 196). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim

z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (vide: post. SN z 14.1.1974 r., II CZ 223/73, niepubl.). W orzecznictwie Sądu Najwyższego do kręgu tych okoliczności zalicza się m.in. wyjątkowo ciężką sytuację strony przegrywającej (vide: wyrok SN

z 17 listopada 1972 r., I PR 423/72, OSNC 1973, Nr 7-8, poz. 138).

W niniejszej sprawie, zdaniem Sądu, po stronie powoda zachodzą „szczególnie uzasadnione” przesłanki, usprawiedliwiające zastosowanie art. 102 k.p.c. bowiem nadal nie ustały okoliczności stanowiące podstawę zwolnienia powoda od kosztów sądowych w przedmiotowej sprawie. Nadto wskazać należy, iż powód domagał się odszkodowania w oparciu o przepisy, które dla laika mogą być skomplikowane

i niejasne, gdyż nie wszystkie przesłanki odpowiedzialności pozwanego wyrażone są *expressis verbis* w przepisach kodeksu cywilnego, co utrudnia takim osobom ocenę zasadności dochodzonych roszczeń.